

STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE

Horní náměstí 103/2, 746 01 Opava

V Opavě 31. 3. 2012
Č.j. 1361/1.10/12

Obdrží:
náměstek GI
ředitelé odborů SÚIP
vedoucí inspektoři OIP
interní auditor

Metodický pokyn generálního inspektora SÚIP č. 01/2012

Stanovisko Státního úřadu inspekce práce ve věci plnění povinnosti zaměstnavatele podle § 136 zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti.

K zajištění jednotného postupu v systému inspekce práce a zvýšení účinnosti kontrol nelegální práce

I. v y d á v á m

závazné metodické stanovisko Státního úřadu inspekce práce k plnění povinnosti zaměstnavatele podle § 136 zák. č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, které je obsahem přílohy č. 1 tohoto metodického pokynu.

II. u k l á d á m

- a) vedoucím inspektorům OIP a ředitelům odborů SÚIP
 - prokazatelně seznámit všechny jimi řízené zaměstnance s tímto metodickým pokynem
 - zabezpečit dodržování tohoto metodického pokynu v rámci jejich působnosti.
- c) všem inspektorům a dalším osobám, podílejícím se na výkonu kontrol nelegálního zaměstnávání postupovat při provádění kontrol podle metodického stanoviska uvedeného v příloze č. 1.

Tento metodický pokyn nabývá účinnosti dnem 1. 4. 2012

Mgr. Ing. Rudolf H a ě n, v. r.
generální inspektor SÚIP

Příloha č.1: Postup při kontrole plnění povinností zaměstnavatele podle § 136 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

Postup při kontrole plnění povinností zaměstnavatele podle § 136 zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti.

V souladu s článkem 14 směrnice 2009/52/ES je pro zajištění účinných a odpovídajících kontrol nelegální práce potřeba, aby zaměstnavatel měl v místě pracoviště kopie takových dokladů prokazujících legálnost práce, které si kontrolní orgán nemůže zajistit z příslušných registrů. Jedná se o pracovní smlouvy, dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr nebo jiné smlouvy. Doklady prokazující oprávněnost pobytu cizince je zaměstnavatel povinen podle § 102 odst. 3 uchovávat po celou dobu trvání zaměstnání a proto pro rychlejší a efektivnější průběh kontroly má povinnost mít jejich kopie v místě pracoviště cizince.

V § 136 zák. o zaměstnanosti je uložena povinnost právnické nebo fyzické osobě mít v místě pracoviště kopie dokladů prokazujících existenci pracovněprávního vztahu a dokladů, které je povinna uchovávat podle § 102 odst. 3.

Zaměstnavatel je při provádění kontrole povinen souladu s ust. § 9 odst. 1 zákona č. 251/2005 Sb. o inspekci práce vytvořit podmínky k výkonu kontroly a poskytnout součinnost odpovídající oprávněním inspektora podle § 7 zákona o inspekci práce. Tato povinnost se v souvislosti s § 136 zákona o zaměstnanosti plně vztahuje na povinnost předložení uvedených dokladů zaměstnavatelem na pracovišti, kde probíhá kontrola a v průběhu této kontroly.

Splnění povinnosti uložené v § 136 prokazuje zaměstnavatel na prvním místě předložením kopie pracovních smluv, dohod o provedení práce a dohod o pracovní činnosti, včetně kopie dokladů prokazujících oprávněnost pobytu cizince na území České republiky, v listinné podobě.

V případech, kdy má zaměstnavatel více pracovišť s malým počtem zaměstnanců nebo to vyžaduje zvláštní povaha jeho činnosti je za splnění povinnosti uložené § 136 považováno předložení kopie pracovních smluv, dohod o pracovní činnosti a dohod o provedení práce uložených v elektronické podobě (naskenované originální smlouvy např. ve formátu pdf) na paměťových médiích, např. CD, DVD, flash disc., prostředcích výpočetní techniky s možností vytisknutí pro potřeby doložení výsledků kontroly.

Splnění povinnosti uložené § 136 Zákona o zaměstnanosti některým z výše uvedených způsobů vyhodnotí kontrolní pracovník – inspektor při provádění kontrole. **Nepředložení dokumentů zaměstnavatelem přímo v průběhu kontroly na daném pracovišti je inspektor povinen zaznamenat do protokolu o výsledku kontroly jako výkon nelegální práce podle § 5 písmeno e) zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti. Dodatečné předložení dokladů uvedených v § 136 zákona o zaměstnanosti nemá vliv na hodnocení uvedené v předchozí větě.**

S ohledem na závažnost porušení ust. § 136 zákona o zaměstnanosti včetně možného uložení pokuty v následném správním řízení dle § 139 a § 140 zákona o zaměstnanosti je nepředložení kopie dokladů výše uvedenými způsoby považováno za porušení povinnosti uložené zákonem a případnou nesoučinnost kontrolované osoby je nutno považovat za účelovou.